No. 23. 1816.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 8 JUNIJ.

RUSLAND.

PETERSBURG, den 10 Mei. De dagbladen van Hamburg en van Berlijn behelzen den navolgenden brief van St. Petersburg, gedagteekend den 24 april. Z. M. de keizer heeft aan al de Europesche hoven eene verklaring van het hoogste gewigt doen uitgaan, waarin hij aantoont, dat de akte van het heilig verbond, aangegaan tusschen hem en Hunne Majesteiten den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen, geen ander oogmerk heeft, dan het binnenlandsche welzijn hunner respective staten op hechte grondslagen te vestigen, en niet alleen gevoelens van vrede, eendragt en welwillendheid onder alle kristelijke volkeren te onderhouden, maar zelfs om deze gevoelens uit te strekken tot de natiën, welke het kristendom niet belijden. Deze verklaring, welke de grondbeginselen ontvouwt van het heilig verbond, bevestigt het vredelievend stelsel, door onzen doorluchtigen monarch, ten aanzien van de Ottomannische Porte, aangenomen, en wederlegt gevolgelijk op eene onbetwistbare wijze de geheime inzigten, welke, door eenige buitenlandsche dagbladen, aan het heilig verbond worden toegeschreven.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, den [illegible] Mei. De [illegible] vermachting, dat prinses Charlotte en de prins van Coburg gisteren avond den schouwburg van Drury-lane met hunne tegenwoordigheid zouden vereeren, had eene onnoemelijke menigte menschen derwaarts gelokt. Het getal van die genen, welke geene entrée biljetten hadden kunnen bekomen en aan de deur wachtten, vervulde de straat van Russel zoo geheel en al, dat het bijna onmogelijk was door dezelve heen te komen.

Het koninklijk paar kwam ten acht uren vijftien minuten aan de deur van den schouwburg, en werd aldaar met de grootste eerbewijzing door de directeurs ontvangen. De straat was met matten bedekt van de treden van het rijtuig af tot aan den ingang van den schouwburg. De heeren [illegible] in een volledig rouwkostuum gekleed, ontvingen hunne koninklijke hoogheden, en leidden hun tot in de [illegible] loge van den prins regent voor. De prins en prinses waren vergezeld van den baron van Hardenbrooke en van den generaal Taylor. Op het oogenblik, dat het koninklijk paar de loge binnen trad, was men bezig het laatste bedrijf van het nieuwe stuk van Bertram te spelen, en de heer Kean was juist in het moeijelijkste gedeelte van zijne rol. De vertooning werd terstond afgebroken. Hare koninklijke hoogheid was in rouwgewaad, en had op het hoofd eenen krans van witte rozen en leliën. Zij boog zich op de verpligtendste wijze en zoo veel mogelijk naar het voorste gedeelte der loge. Haar koninklijke gemaal mede in rouw gekleed, en met zijn groot ordesteeken versierd, plaatste zich aan hare linker hand voor in de loge. Het publiek juichte hen met de levendigste geestvervoering toe. Hierop verscheen de geheele troep, ter eere van het koninklijk paar met witte strikken voorzien, voor op het tooneel, en zong met de grootste plegtigheid; het *God save the king*. Vervolgens zongen de heer Cooke en mejufvrouw Nash de [illegible] coupletten van het bruiloftsmaal. Gedurende het uitvoeren van deze stukken, sprak prinses Charlotte dikwijls met haren koninklijken echtgenoot. Bij het einde van het nationaal gezang, groette hare koninklijke hoogheid eerbiediglijk. Het publiek scheen gevoelig over de blijken van eerbied en onderscheiding, welke hetzelve ontving. Het treurspel afgespeeld zijnde, begonnen er zich kenteekenen van ongeduld onder de goden (het paradijs of de galerij) te openbaren. John Bull, die te zeer op de vrijheid gesteld is om te dulden dat iemand, wie het ook zij, het bezit derzelve met hem deele, vond geraden, om bij deze gelegenheid te vorderen, dat de beide echtgenoten de loge van den prins-regent, alwaar men hen van de bovenplaatsen der zaal slechts gedeeltelijk en in het verkort konde zien, zouden verlaten, en zich in eene der loges van den eersten rang, vlak tegen over het tooneel, plaatsen. Deze vraag, in luidruchtige bewoordingen gedaan, werd met eenen zoo geweldigen nadruk ondersteund, dat de acteurs, welke het tweede stuk begonnen te vertoonen, een voor een van het tooneel gejaagd werden, en dat men vreesde op nieuw, in het klein, een zeker voorval te zien hernieuwen. Men stelde aan hare koninklijke hoogheid voor, wat het geval was. Hierop vertoonde zich de prinses en prins Leopold met de minzaamste inschikkelijkheid, gedurende verscheiden minuten, vooraan in eene der middenloges, en stelden alle aanschou-

[illegible] geregtshof van vervolging tot nadere bepalingen, en de vertooning konde verder worden voortgezet.

FRANKRIJK.

PARIJS den 31 Mei. Men schrijft uit Piemont, dat men bij Alguebelle nog een voornaam opperhoofd, van den laatsten opstand bij Grenoble, te weten, zekere Grandin, heeft gevat. Onder de papieren, bij Didier gevonden, is eene proklamatie, geschreven uit naam van Buonaparte, alsmede een verhaal van het mislukken van den opstand van den 4 Mei, waaraan hij bezig was te schrijven, toen hij gevat werd.

— Eergisteren heeft de Koning, na de mis, eene deputatie ontvangen van de nationale gardes te paard van Versailles.

Dienzelfden dag heeft Zijne Majesteit den Raad der ministers gepresideerd, hebbende deze vergadering drie uren geduurd.

Gisteren is de Koning naar St. Germain-en-Laye gereden, en heeft aldaar zijne garde du corps van de kompagnie van den hertog van Grammont geïnspecteerd.

De koning heeft bij eene ordonnantie de bepalingen geregeld, om de wijze van liquidatie en afbetaling van den achterstand, voor den 1 Januarij 1816, als mede de [illegible] de 3 en 4 [illegible] geschreven, in werking te brengen.

— Heden is men overgegaan, in tegenwoordigheid van Zijne Excellentie den Minister van Financien en van de commissarissen, die met het toezigt belast zijn over de nieuwe Amortisatie-kas, tot het sluiten der oude

De directeur-generaal en de onder-directeur werden, na het afleggen van den eed, in hunne kwaliteiten geïnstalleerd. Het eerste achtste gedeelte van de dotatie van de amortisatie-kas is aan den kassier ter hand gesteld, zoodat de kas thans in staat is hare operatien te beginnen.

Het op den 31 Mei bestaande actief en passief der oude kas, bij de wet van den 22 April, aan de koninklijke schatkist vervallen zijnde, zal die schatkist voortaan al die schulden, door de kas [illegible], betalen, en hare schuldvorderingen innen.

De operatien der nieuwe kas moeten [illegible] rekening gedaan worden, en met middelen, die volstrekt geene betrekking hebben met die der oude kas, welke niet meerder bestaat.

Men is bijna gereed met de toebereidselen, welke in de kerk van Notre Dame gemaakt worden, voor de viering van het huwelijk van den hertog van Berry. Buiten de kerk is eene halve rotonde opgeslagen, voor het groot portaal, welke nog met schilderwerk en drapering versierd moet worden. In het choor heeft men de beelden van Lodewijk XIII en van Lodewijk XIV, en die van de zes Engelen [illegible] vanwaar men het groot [illegible] zien kan. De amphitheaters, benevens de zitplaatsen, welke in het binnenste van de kerk gemaakt worden en waaraan dagelijks honderd werklieden arbeiden, zullen twee-en-twintig duizend personen kunnen bevatten.

— Dezer dagen had hier eene gebeurtenis plaats, welke aan de onrustigen weder veel stof verschafte tot het uitspreiden van geruchten van ontdekte zamenzweringen, dat er verscheidene duizende ponden kruit gevonden waren. Eenige lieden hadden, op eene slinksche wijze, duizend ponden kruit aan den vuurwerkmaker Ruggieri verkocht, welk kruit denkelijk uit een der magazijnen van den staat gestolen was. Den 28sten werd de wagen, waarop zich die duizend pond bevond, bij Montmartre aangehouden en naar den staf gebragt. De personen, die in deze zaak gewikkeld zijn, heeft men voor de regtbanken gedagvaard, en de spoedige opmaking van hun proces zal weldra alle mogelijk licht over deze zaak verspreiden.

PARIJS den 1 Junij. De maarschalk Augereau is op zijn landgoed, aan het water in de borst, overleden.

Men leest in het Journal des Maires het navolgende artikel: „ Dezer dagen verspreidden de nieuwsvertellers der gezelschappen, dat de kaapers den 1 Julij, of den 1 Augustus, op het laatst, weder zouden [illegible] niets is ongegronder dan die tijding; het gouvernement, door de bestaande wetten genoegzaam geregtigd in deszelfs handelingen, heeft, naar alle waarschijnlijkheid,

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 6 Junij.

Int.		Pr.
pCt.	VERENIGDE NEDERLANDEN.	
2½	Werkelijke Schuld	42⅞ à 43
5	Restanten van Uitgestelde Schuld	[illegible]
	Recep: oorlogslasten	85½ à 86
	Schuldbekentenissen van dito	86½ à 87
	Aandeelen Nederlandsche Bank	f 1060 à 1065
	AMERIKA.	
6	Bij Crosse en Comp. Obl. liquidated debts.	64½ à 65½
5½	Oblig. dito bij dito	58 à 59
4½	Oblig. dito bij dito	51 à 52½
5½	[illegible] deelgeving in een gemeenschappelijk bezit van origineele fondsen, louiziana [illegible] bij Hope & Comp.	95 à 96
6	Obl. liquidated debts, van [illegible] november [illegible] bij D. Crommelin en Zoonen	94 à 95
	RUSLAND.	
5	Obligatien bij *Hope en Comp.*	82½ à 83
—	Certificaten Bank-schulden bij *Crese* en C°.	44 à 45
	Actien van 6 pCt. beleening bij denzelven.	f 680 à 685
5	Cert. Bank-Schuld: bij *Burys en Blanke*	30 à 50½ pCt.
	ZWEDEN.	
	Obligatien bij *J. en C. Hasselgreen*.	89½ à 90
	Coupons	10½ à 11
	DENEMARKEN.	
4	Obligatien op Deensche Tollen	62 à 62
—	— — op de Kroon.	62 à 62
—	— — Leen- en Wisselbank.	62 à 62
5	— — Asiatische Compagnie	71½ à 72
	Coupons	58 à 61
	PRUISSEN.	
5	Oblig. thans bij *J. van Beeck-Vollenhoven*	99 à 99
	Obligatien op Silesien.	10½ à 11 pCt.

niet noodig, het tijdstip, bij het koninklijk bevelschrift voor de opening der aanstaande [illegible] vroegen. Het dagblad, dat de [illegible] len, welke lediggangers of kwaadw[illegible] zinnen, zoude een zeer omslagtig dagb[illegible]

— De policie heeft ee[illegible] met [illegible] den *geelen dwerg*, die [illegible] Saint-Denis gezond[illegible] pla[illegible] van deszelfs[illegible] opgel[illegible] en men [illegible] ten vervolgen.

— Men verzekert dat de Koning de[illegible] den generaal Gruye[illegible] krijgsraad te Straatsburg [illegible] uitgesproken, in ee[illegible] heeft veranderd.

Men verzekert [illegible] dagblad, dat er [illegible] verandering in het bevel voor de Oostenrijksche en Pruissische troepen, die zich in Frankrijk bevinden, zal plaats hebben, en dat de generaals [illegible] dat de Oostenrijksche en Pruissische troepen, die thans in Frankrijk zijn, niet zullen worden afgelost, zoo als men in eenige dagbladen, en voornamelijk die van België, had verzekerd.

AGEN, den 25 Mei. Voorleden woensdag hebben de personen, die behoorden tot de bende van Florian, en die door het hof van Assises tot de IJzers, de openbare tentoonstelling en het brandmerk waren veroordeeld, hunne straf op de marktplaats van Agen ondergaan; sommigen dezer ongelukkigen aan de kaak zijnde, hebben opgekreten durven doen hooren; het volk getuige van hunne regtvaardige straf, heeft hun laag geschreeuw met het geroep van *leve de Koning!* beantwoord.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 3 Junij. [illegible] Waterloo, heeft met eenige aide-de-camps zijn hoofdkwartier van Cambray verlaten, denkelijk om zich naar Parijs te begeven. Alvorens te vertrekken heeft Z. H. de noodige bevelen gegeven voor de verwisseling der kantonnementen. Het Engelsch korps heeft thans de detachementen ontvangen, welke hetzelve uit Engeland verwachtte. Het berigt, dat de Deensche en Saxische contingenten de occupatie-armee zouden verlaten is ongegrond. Het Russisch korps heeft mede een zeker aantal officieren bekomen, welke op nieuw bij hetzelve zullen worden geplaatst. In de laatste dagen van Mei zijn de Pruissische troepen uiteen gegaan en naar hunne verschillende kantonnementen [illegible] Sedan terug gekomen.

Men schrijft uit Rijssel dat thans bij de Fransche armee de noodige bevelen zijn gegeven om het genie-korps voltallig te maken. Men arbeidt ook aan het herstellen van het materieel der artillerie, 't welk in de laatste veldtogten, en bijzonder in die van 1815, zoo geweldig geleden heeft. De koninklijke garde moet, zegt men, tot op 24,000 man gebragt worden.

Het aantal werklieden, 't welk aan de vestingwerken van Charleroi en Namen arbeidt, is dezer dagen veel vermeerderd geworden. De werken van deze belangrijke plaatsen zullen in den loop van dit jaar veel vorderen.

's GRAVENHAGE, den 4 Junij. In de Zitting van heden van de tweede kamer der Staten-Generaal, werd gelezen eene missive van Zijne Majesteit, [illegible] van eene concept-wet, strekkende om, zoo spoedig als de omstandigheden zullen toelaten, immers niet later dan met 1820, in het koninkrijk eene eenheid in de maten en gewigten, volgens het metrische of decimaal stelsel, in te voeren, terwijl echter de gebruikelijke namen van el en pond zullen behouden blijven. Deze missive en concept-wet zijn naar de sectiën gerenvoijeerd, terwijl de president de vergadering communiceerde, dat het Z. M. behaagd had, hem een genoegzaam aantal exemplaren toe te zenden, genoegzaam om aan de leden te worden gedistribueerd, van het rapport van het Hollandsch instituut, betrekkelijk de bovengemelde eenheid in de maten en gewigten, reeds in 1814, door de eerste klasse van hetzelve instituut uitgebragt; zullende dit rapport, in de Fransche taal vertaald, eerstdaags, ook in die taal gedrukt en aan de leden gedistribueerd worden.

Ingekomen eene petitie van burgers en inwoners der stad Zutphen, zich beklagende, dat zij wegens hunne aan den lande gedane leverantien, voor een gedeelte in bons van het syndicaat zijn betaald geworden. Gerenvoijeerd naar de commissie van petitiën.

Waarna de vergadering gescheiden en geadjourneerd is tot morgen op den middag.

ADVERTENTIEN.

* J. F. MIRANDOLLE, Notaris te Breda, zal op Maandag den 17 Junij 1816, des voormiddags ten tien uren, en volgende dagen, in 't Koffijhuis van den heer Franciscus Hamel, op de Groote Markt binnen Breda voornoemd, publiek verkoopen eene aanzienlyke verzameling van SCHILDERIJEN, meest door Nederlandsche meesters, als Rubbens, Teniers, Wouwermans, Netscher, Grasbeek, Hugtenburg, Kuyp, van der Lar[illegible]nen, Schaken, en andere geschilderd. Als mede eene groote partij Prenten, Plaasterwerk, Teekeningen der Architecture, Handteekeningen, Kunstprenten, &c. Nalaten door wijle den wel eerwaarden heer C. L. Smits, in leven Roomsch Katholijk Priester te Breda, en anderen. Welke alle op Zaturdag den 15 Juny 1816, des voormiddags van tien tot twaalf en des namiddags van twee tot vier uren, door een ieder kunnen bezigtigd worden.

JOHANNES CORSTIENS, deurwaarder bij de [illegible] van eersten aanleg, zitting houdende te Breda, [illegible] gelast door zijn principaal, zal op zaturdag den [illegible] Junij 1816, 's avonds ten zeven uren, vaceren [illegible] huis en herberge van den heer Hermanus Pistorius, aan de haven, en aldaar aan de meestbiedende en [illegible] betaling, verkoopen: EEN SPRIETSCHIP, liggende in de Haven van Breda, met al deszelfs staande en loopend Wand, Zeilen, Kabels, Ankers, [illegible], mitsgaders al het gene tot hetzelve Schip behoort en zich daarbij en in bevindt, zynde genaamd Jan Simon, voorheen varende in de beurt van Breda op Zierikzee en vice versa, en laatstelijk in gebruik bij [illegible] Kuypers.

AANBESTEDING.

De openbare Notaris HENRICUS van ETTEN, residerende in den Oudenbosch, zal, ter requisitie van zijne principalen op Donderdag den 20 Junij 1816, des voormiddags ten tien uren, bij inschrijving en afmijning aan den minst-inschrijver of daar onder afmijnder, in het Hooghuis bij Mattheus Braat, in de Hoeven, publiek aanbesteden:

De Reparatien van het Hof genaamd Bovendonk, aldaar gelegen, onder zulke conditien en voorwaarden, welke acht dagen van te voren, in de voornoemde herberg het Hooghuis, voor een ieder zullen te lezen liggen.

* Bij W. VAN BERGEN & Comp., Boekhandelaars en Boekdrukkers te Breda, is ter perse en zal weldra worden uitgegeven,

De Voortreffelijkheid van de Leer der Roomsch Katholijke Kerk, geschetst, door *J. G. Le Sage ten Broek*, Notaris te Naaldwijk, getoetst door eenen belijder van den Protestantschen Godsdienst in Holland.

Dit werkje zal met kerkelijke goedkeuring worden uitgegeven.

Het eerstgenoemde werkje van den Heer *Le Sage ten Broek*, is mede bij hun à 14 stuivers te bekomen.

Bij hun is ook van de pers gekomen en aan de voornaamste [illegible] in dit Koningrijk verzonden:

I. De [illegible] Eeuw des Christendoms; of de mogelijkheid [illegible] vernieuwing aangewezen in een Christelijk [illegible] ontwerp ter algemeene verbetering des Menschdoms. Veel belovende is de titel, doch niet minder [illegible] de inhoud van dit oorspronkelijk werkje, [illegible] zucht tot het zien opdagen van de daarin beloofde zegeningen, gesteld wordt op den geringen prijs van 16 stuivers. Zie over dit uitmuntend werkje de recensie in de Vaderlandsche Letteroefeningen voor Mei 1816, No. 6.

II. Taalkundige Aanmerkingen op eenige Oud-Friesche Spreekwoorden, door Mr. J. H. Hoeufft, 2e uitgave, vermeerderd met een beredeneerd Register, afzonderlijk te bekomen tegen f 1: 12: —. De prijs van het geheele werk is f 3: 8: —. Zie wijders Konst en Letterbode van 16 en 23 April 1816.

Bij de Uitgevers dezes ligt thans ter bezigtiging en ter inteekening gereed de eigenhandige naamlijst der inteekenaren op de twee uitmuntende kunstplaten, verbeeldende een der glorierijkste tijdpunten van den roemruchtigen Veldslag, aan den algemeenen vijand geleverd op den 16—18 Junij 1815. Zijne Koninklijke Hoogheid, de Prins van Oranje, verdeedigende de Quatre Bras, naar het oorspronkelijk schilderij van den heer M. J. van Bree, eersten professor aan de Koninklijke academie der schoone kunsten te Antwerpen.

Deze afbeelding stelt voor het glorierijk tijdstip, dat de Prins van Oranje aan het hoofd zijner dappere Nederlanders, op den vijand aanrukt, en de post van de Quatre Bras met den grootsten heldenmoed standvastig verdeedigt, en daardoor den vijand het doordringen belet, terwijl Zijne Koninklijke Hoogheid op den voorgrond staat, zijne troepen aanvoerende, in het [illegible] als Hoogstdezelve zich [illegible] de deszelfs portret volkomen.

I. De grootte van de plaat zal zijn [illegible] duim lang, [illegible] duim hoog.

II. De plaat zal worden in 't koper gebragt door den heer J. Oortman, welke zins vele jaren zich buiten 's Lands in de graveerkunst geoefend en vermaard gemaakt heeft.

III. Het publiek kan verzekerd zijn van de keurigste uitvoering der Plaat, allezins waardig deze doorluchtige gebeurtenis. De uitgaaf zal worden gedaan in 's Gravenhage bij Johannes Allart.

Kunnende deze schoone afbeelding tot een blijvend Gedenkteeken verstrekken van eene Overwinning, zoo glorierijk bevochten, zoo beslissend in hare gevolgen, als heilzaam en gelukkig voor geheel Europa, en bijzonder voor ons dierbaar vaderland.

Van deze afbeelding kan ook een pendant verstrekken die, welke verbeeldt het moment, waarop een corps Schotten de overwonnen adelaars der Franschen overbrengt aan den onsterfelijken Wellington; waarop bij den uitgever dezes met zeer veel succes wordt ingeteekend, en die insgelijks door gemelden heer van Bree geschilderd is. Waarvan ook Hare Majesteit de Koningin wel de opdragt heeft gelieven aan te nemen.

Deze ter bezigtiging liggende lijst is mede met de eigenhandige onderteekening van de koninklijke familie vereerd. Bij de uitgave zal tevens de naamlijst der inteekenaren, op velijn papier gedrukt, *gratis* worden afgegeven, en aan Hare Majesteit de Koningin worden opgedragen.

*** Bij de Uitgevers dezes is thans voorhanden: Het Nationaal Gedenkboek der Hernieuwde Nederlandsche Unie, [illegible] 1813 en 1814, door Professor J. KONYNENBURG, met 17 Portretten, Platen en Vignetten. Het Werk is groot [illegible] vellen druks. — Dit zoo belangrijk boek, [illegible] kosten nog moeite gespaard zijn, is, ten einde het algemeen verkrijgbaar te maken, en opdat alzoo de geheugenis aan de verlossing van ons dierbaar Vaderland steeds diep in het geheugen zoude geprent blijven, gesteld op den alzins goedkoopen prijs van *f* 4: 16: — in plaats van *f* 10: —: —, welke dit werk na de matigste berekening zoude hebben moeten gelden.

Nog zijn bij hun de navolgende werken, welke onmisbaar zijn voor hun, die zich op de zoo schoone als algemeen weinig gekende moedertaal willen toeleggen, voor de hier onder bepaalde prijzen, te bekomen:

Prof. *Siegenbeek*,	Verhandeling over de spelling.	*f*	2: 8
——— ———	Woordenboek.		2: 8
——— ———	kort begrip der Nederd. Taal		0: 15
Dom. *Weiland*,	Handwoordenboek.		6: 0
——— ———	Nederd. Spraakkunst.		2: 8
——— ———	Ned. Spraakk. voor de scholen.		0: 11
——— ———	eerste beginselen der Ned. taal.		0: 4
——— ———	Groot Woordenboek, 11 deel.		28: 0

MARKTBERIGT.

De Prijzen der Granen alhier op Vrijdag den 7 Junij zijn geweest:

Tarwe, middelm. *f* 11 [illegible]
Rogge [illegible]
Boekw. [illegible]

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers